

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	207-25/289282
Otsuse kuupäev	09.10.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Anrek OÜ vaidlustus Päästeameti riigihankes „Magamisvarustuse ostmine“ (viitenumber 289282) Tekstiilikompanii OÜ pakkumuse vastavaks ja edukaks tunnistamise ja Tekstiilikompanii OÜ kõrvaldamata jätmise ja kvalifitseerimise otsustele riigihanke osas 1
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Anrek OÜ, esindaja Reigo Vask Hankija, Päästeamet, esindaja Kristi Orn Kolmas isik, Tekstiilikompanii OÜ, esindaja Toomas Hoop
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p 5 ja RHS § 198 lg 1 alusel

1. Rahuldada vaidlustus ja tunnistada kehtetuks Päästeameti otsused Tekstiilikompanii OÜ pakkumuse vastavaks ja edukaks tunnistamise ja Tekstiilikompanii OÜ kõrvaldamata jätmise ja kvalifitseerimise kohta riigihanke osas 1.
2. Mõista Päästeametilt Anrek OÜ kasuks välja tasutud riigilõiv summas 1280 eurot.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 11.02.2025 avaldas Päästeamet (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud

hankemenetlusega riigihanke „Magamisvarustuse ostmine“ (viitenumber 289282) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi RHAD), sh Vastavustingimused ja *RSD lisa 1_tehniline kirjeldus (TK)* (edaspidi TK). Riigihange viiakse läbi raamlepingu sõlmimiseks.

Riigihange on jagatud kaheks osaks:

- Osa 1 - Voodipesu komplektide ostmine (edaspidi Osa 1)
- Osa 2 - Tekkide ja patjade komplektide ostmine.

Järgnevalt käsitleb vaidlustuskomisjon üksnes Osa 1, kui pole märgitud teisiti.

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitasid pakkumuse viis pakkujat, nende hulgas Anrek OÜ ja Tekstiilikompanii OÜ.

2. Hankija tunnistas 30.08.2025 protokollilise otsusega nr 6.5-4/151 (riigihangete registris dokument *65-4151 30082025 Protokoll_muudetu 1.asice*) vastavaks ning edukaks Tekstiilikompanii OÜ pakkumuse, kvalifitseeris Tekstiilikompanii OÜ ja jättis ta kõrvaldamata.

3. 12.09.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Anrek OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele tunnistada Tekstiilikompanii OÜ (edaspidi Kolmas isik) pakkumus vastavaks (edaspidi Otsus) ning edukaks ja jätta Kolmas isik kõrvaldamata.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 19.09.2025 kirjaga nr 12.2-10/207 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 24.09.2025 ja neile vastamiseks 29.09.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks esitasid täiendava seisukoha Hankija.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Anrek OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Hankija 12.08.2025 otsusega tunnistati vastavaks 3 pakkuja pakkumused (Foxa OY, Anrek OÜ, Festonia OÜ).

30.08.2025 muutis Hankija 12.08.2025 otsuseid, mis puudutasid kahe pakkuja (Tallinna Vangla ja Kolmas isik) pakkumuste tagasi lükkamist ja tunnistas edukaks Kolmanda isiku, Vaidlustaja ja Festonia pakkumuse.

Vaidlustaja on seisukohal, et Kolmanda isiku pakkumus ei vasta RHAD-is kehtestatud tingimustele.

5.2. TK p-is 2.3 on voodilina kohta sätestatud järgmine nõue: *Toote valmismõõdud on 1500 x 2200 mm. Voodilina otsad on palistatud kahekordse palistusõmblusega 7+10 mm. Külgmised servad on puhta kanga koeservaga või kahekordse palistusõmblusega 7+10 mm. Ülemise otsa palistuse vahele 10 mm kaugusele paremast küljest on õmmeldud silt hooldustingimustega.*

Hankija otsuses on kirjas, et Kolmas isik on vormil I esitanud andmed, mille kohaselt on pakutava voodilina ühes lühemas servas, 100 mm kaugusel küljest, paigaldatud hooldussilt.

TK p-i 2.3 kohaselt pidi hooldussilt asuma 10 mm kaugusel paremast küljest. Tegemist on pakkumuse sisulise mittevastavusega.

5.2.1 Hankija väitel on tegemist inimliku eksitusega ja seda sai selgituste küsimise teel täpsustada. Pärast pakkumuse esitamise tähtaega Kolmanda isiku poolt esitatud selgitused, mille kohaselt on vormil I märgitud inimliku eksimuse tõttu kirjutatud 10 mm asemel 100 mm, näitab, et pakkuja on jätnud oma hoolsuskohustuse täitmata ja Hankija ei tohtinud tunnistada

Kolmanda isiku puudustega pakkumust vastavaks.

Hankija ei võinud anda Kolmandale isikule puuduste kõrvaldamise võimalust, sest silt hooldustingimustega oli pakkumuse kohaselt õmmeldud voodilina ülemise otsa palistuse vahele 100 mm kaugusele paremast küljest, aga TK p-i 2.3 kohaselt pidi silt hooldustingimustega olema õmmeldud 10 mm kaugusele paremast küljest. Seega ei vasta Kolmanda isiku pakkumus TK-le ja puuduse kõrvaldamise võimaldamine tähendab uue pakkumuse esitamist, mis aga pole lubatud.

5.2.2. Asjaolu, et Kolmas isik on kahe teise toote puhul märkinud hooldussildi kauguseks 10 mm, ei muuda fakti, et voodilina puhul on pakkumuses kinnitatud, et hooldussildi kaugus paremast küljest on 100 mm. Selleks, et Hankija saaks pakkumuse vastavaks tunnistada, peab see vastama kõigile RHAD-i tingimustele.

5.3. Teised vaidlustatud otsused on automaatselt õigusvastased.

5.4. Vaidlustaja esitas 24.09.2025 täiendava seisukoha.

5.4.1. Asjakohane ei ole Hankija väide, et kuna Riigihanke keskseks eesmärgiks on voodipesu komplektide ostmine, siis ei ole hooldussildi paiknemine Riigihanke keskne tingimus. Hankija ei saa hakata pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva otsustama, milline TK nõue on oluline. Kolmas isik on vormil I esitanud andmed, mille kohaselt on pakutava voodilina ühes lühemas servas, 100 mm kaugusel küljest, paigaldatud hooldussilt. TK kohaselt pidi hooldussilt asuma 10 mm kaugusel paremast küljest, mistõttu Kolmanda isiku pakkumus ei vasta TK p-ile 2.3 ning tegemist on pakkumuse sisulise puudusega.

5.4.2. Tulenevalt Kolmanda isiku 21.08.2025 selgitustest ei saanud Hankija teha otsust Kolmanda isiku pakkumus vastavuse kohta vastavustingimustele.

Kolmas isik on kinnitanud, et pakkumuses on esitatud voodilina tehniliste tingimuste osas andmed, mis ei vasta TK p-is 2.3 nõudele hooldussildi paiknemise osas. Kolmanda isiku antud üldine kinnitus pakkumuse vastavuse kohta RHAD-ile ei prevaleeri pakkumuses esitatud andmete ees. Kohtupraktikas on leitud, et hankijal on õigus otsustada, kas ta usaldab pakkujate kinnitusi või nõuab vastavate asjaolude kindlakstegemiseks tõendeid, kuid Riigihankes on Hankija nõudnud, et pakkuja esitaks lisaks üldisele kinnitusele ka „Tehnilisele kirjeldusele vastavuse“ vormi. Viidatud vormil on esitatud voodilina kohta andmed, mis ei ole vastavuses TK p-iga 2.3. Kui Hankija on nõudnud toote TK-le vastavuseks vormil tehnilisi andmeid pakutava toote kohta, siis ei saa ta asuda pakkumuste vastavuse kontrollimisel seisukohale, et üldine kinnitus kummutab vormil esitatud andmed.

5.4.3. Kolmandale isikule ei saa anda tagantjärele võimalust oma pakkumust muuta ja seeläbi saavutada teiste pakkujatega võrreldes ebaõiglast konkurentsieelist.

5.4.4. Kolmanda isiku pakkumuses esinev mittevastavus on sisuline, seda ei saanud selgitustega kõrvaldada. Pärast pakkumuse esitamise tähtaega Kolmanda isiku poolt esitatud selgitused, mille kohaselt on vormil I märgitud inimliku eksimuse tõttu kirjutatud 10 mm asemel 100 mm, näitab, et antud juhul on pakkuja jätnud oma hooldsuskohustuse täitmata.

Objektiivselt ei ole kontrollitav, kas tegemist on inimliku veaga. Pakkumuse koosseisus ei ole esitatud dokumenti, millest nähtuks, et tegelikult on pakkumuses esitatud voodilinal hooldussildi kaugus paremast äärest 10 mm.

5.4.5. Asjakohatu on Kolmanda isiku poolt Hankijale 21.08.2025 saadetud kirjas selgitatu, et varasemalt on Kolmas isik tarninud Päästeametile oma tooteid samadel tingimustel ning et Päästeametil ei ole olnud pretensioone. Nõuetele vastavate toodete varasem tarnimine ei mängi rolli Kolmanda isiku pakkumuse vastavuse kontrollimisel Riigihankes.

5.4.6. Puuduste kõrvaldamise võimaldamine tähendab uue pakkumuse esitamist. Selleks, et Hankija saaks pakkumuse vastavaks tunnistada, peab see vastama kõigile TK nõuetele, kuid Kolmanda isiku pakkumus TK p-ile 2.3 ei vasta.

5.4.7. Hankija rahaliste vahendite säästlik kasutamine ei prevaleeri Hankija kohustuse ees kohelda pakkujaid võrdselt ja tagada konkurentsi efektiivne ärakasutamine.

6. Hankija, **Päästeamet**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. 12.08.2025 Kolmanda isiku pakkumuse tagasilükkamise otsuse tegemisel pidas Hankija sisuliseks mittevastavuseks asjaolu, kus vastavalt TK p-ile 2.3 toodule peab pakutava voodilina ülemise otsa palistuse vahele 10 mm kaugusele paremast küljest olema õmmeldud silt hooldustingimustega. Kolmas isik oli vastavustingimuse pealkirjaga „Tehnilisele kirjeldusele vastavus“ kohaselt nõutud vormil I esitanud andmed, mille kohaselt pakutava voodilina ühes lühemas servas, 100 mm kaugusel küljest, on paigaldatud hooldussilt. Sellest tulenevalt hindas Hankija, et pakutavale voodilinale paigaldatud hooldussildi kaugus ei vasta Hankija poolt TK p-is 2.3 kehtestatud hooldussildi õmblemise kaugusele. Pakkuja poolt pakutava voodilina hooldussildi kaugus paremast küljest on 90 mm kaugemal, kui Hankija poolt TK-s kehtestatud kaugus.

Hankija Kolmandalt isikult enne otsuse vastu võtmist selgitusi ei küsinud.

22.08.2025 edastas Kolmas isik Hankijale RHR-i kaudu taotluse Hankija 12.08.2025 otsuse Kolmanda isiku pakkumuse tagasilükkamise kohta muutmiseks (edaspidi Taotlus).

6.2. Pärast Taotluse saamist kontrollis Hankija kõik esitatud pakkumused ja vastu võetud otsused üle ja muutis kontrolli tulemusena mh Kolmanda isiku pakkumuse vastavuse kontrolli otsuseid.

Hankija soovib osta voodipesu komplekte, mis koosnevad voodilina, tekikotist ja padjapüürist. Seega on Riigihanke eesmärgiks voodipesu komplektide ostmine. Hooldussildi paiknemine ei ole Riigihanke keskne tingimus. Pakkuja kohustuseks on eelkõige voodipesu olemasolu tagamine ning kasutaja voodipesu hooldamise tingimustest teavitamine. Seega ei välistaks hooldussildi asukoht Hankija võimalust kasutada ja Riigihanke eesmärki täita. Hankija peab hooldussildi paiknemist väheoluliseks tingimuseks.

6.3. Hankija kaalutlused 12.08.2025 otsuse muutmiseks olid järgmised:

- 1) Hankija ei andnud Kolmandale isikule võimalust selgitusi esitada;
- 2) Kolmanda isiku pakkumuses esines ilmne ebaselgus;
- 3) pakkumuse sisuline mittevastavus ei olnud ilmselge;
- 4) pakkujate võrdne kohtlemine ja läbipaistvus.

6.3.1. Kolmanda isiku pakkumuse tagasilükkamise otsuse ülevaatamise ja lõpuks ka muutmise vajaduse tingis esmalt asjaolu, et tegelikkuses ei olnud pakkumuse vastavus või mittevastavus üheselt selge ehk Hankija ei saanud olla automaatselt arvamusel, et pakkumuses esineb sisuline mittevastavus, kuna pakkumus oli ebaselge ja selles esitatud andmete vahel esines vastuolu.

Ebaselguse tingis asjaolu, et vastavustingimustes pealkirjaga „Pakkumuse esitamine“ ja „Tehnilisele kirjeldusele vastavus“ on pakkuja kinnitanud, et tema pakkumus vastab kõigile riigihanke alusdokumentides toodud tingimustele. Samas on vastavustingimuses pealkirjaga „Tehnilisele kirjeldusele vastavus“ nõutud vormil I esitatud info justkui pakkumuse üks ebaoluline aspekt (voodilina hooldussildi asukoht ei ole riigihanke objekti suhtes oluline tingimus) ei vasta Hankija poolt tingimusele.

Riigikohtu otsuse nr 3-19-1464 p-i 16 kohaselt on hankijal õigus otsustada, kas ta usaldab pakkujate kinnitusi või nõuab vastavate asjaolude kindlakstegemiseks tõendeid. Hankija küsis pakkujatelt pakkumuses mh üldist kinnitust pakkumuse vastavuse osas tehnilisele kirjeldusele.

Seega tuli Hankijal pakkumuste vastavuse kontrollimisel ka esitatud kinnitust mh arvesse võtta. Ebaselge olukord oleks tulnud lahendada Kolmandalt isikult selgituse küsimisega enne otsuste vastuvõtmist. Kuna pakkumuses esitatud andmete puhul oli tegemist vastuoluga, siis ei saanud Hankijale üheselt selge olla, et pakkumuses esineb sisuline mittevastavus.

6.3.2. Kolmanda isiku Taotlusest selgus, et pakkujal on inimliku eksimuse tõttu vormile I voodilina hooldussildi kauguse puhul kirja saanud üks null rohkem. Kui Hankija oleks selgitust küsinud, siis oleks tulnud Otsuse tegemisel kaaluda, kas tegemist on sisulise või nõ formaalse puudusega. Otsuse tegemisel tuleb Hankijal arvestada kogu pakkumuses esitatud infot kogumis. Inimlik eksitus tähendab seda, et pakkuja on riigihankele esitanud vastava pakkumuse ning eksinud pakkumuse vormistamisel, ehk tegemist on vormilise, mitte sisulise mittevastavusega. Taotlusega koos esitatud selgitustest mõistis Hankija, et Kolmanda isiku tahe oli esitada tingimustele vastav pakkumus.

6.3.3. Hankija ei küsinud 12.08.2025 otsust tehes Kolmandalt isikult selgitusi ja Hankijal ei olnud otsuse vastuvõtmiselt täit selgust, mis oli Kolmanda isiku tahe. Pakkumuse tagasilükkamine ilma selgitusi küsimata on vastuolus hea halduse tavaga.

6.3.4. Riigikohus on mh pidanud pakkumuse koostamise vormiliseks ehk mittesisuliseks eksimuseks andmete ebaloogilisust ning osade andmete puudumist (RKHKo 3-3-1-44-13, p 21.4). Antud juhul oli tegemist ebaloogilisusega. Kui pakkuja kinnitab kahel juhul pakkumuse vastavust, padjapüüri ja tekikoti puhul saab õigesti aru hooldussildi kauguse nõudest, aga ühe voodipesu elemendi puhul mõistab ühtäkki hooldussildi kauguse nõuet oluliselt teisiti, siis ei saa see olla Hankija jaoks loogiline ning usutav. Hankijal oleks pidanud tekkima kahtlus, et pakkuja on ilmselgelt vormistuslikult eksinud pakkumuse koostamisel.

6.3.5. Kohtupraktikast nähtub, et dokumentide mittesisulise muutmisega on tegemist ka juhul, kui selgitustega esitatavad andmed puudutavad kas dokumentide vähem olulisi aspekte või olulist tingimust üksnes vormiliselt. Ühe voodipesu komplekti elemendi hooldussildi kaugus voodilina äärest ei ole kuidagi riigihanke eesmärki silmas pidades oluline aspekt.

6.3.6. Lähtudes pakkumusest ja Kolmanda isiku selgitusest jõudis Hankija järeldusele, et Kolmanda isiku poolt vormil I esitatud üleliigne null ei olnud sisuline mittevastavus vaid vormiline mittevastavus. Selgituste käigus ei muutnud Kolmas isik oma pakkumust sisuliselt, vaid kinnitas üle pakkumuses toodu, et pakkumus vastab kõikidele esitatud tingimustele (sh voodilina hooldussildi kauguse osas) ning tegemist on vormistusliku inimliku eksitusega. Seega Kolmanda isiku pakkumuses ei esinenud sisulisi kõrvalekaldeid RHAD-ist.

6.4. Kuna Kolmas isik esitas selgitused Taotluses, siis lähtus Hankija 12.08.2025 otsuse muutmisel Taotlusest ning käsitles seda selgitusena ja Kolmandalt isikult uuesti selgitusi küsima ei hakanud.

6.5. Kolmanda isiku pakkumuses esinev viga oli tehniline ja ebaoluline.

Hankija on seisukohal, et:

- 1) Hankijal oli kohustus selgitusi küsida, sest pakkumuses oli vastuolu ja viga oli tehniline ja ebaoluline;
- 2) Hankija 12.08.2025 otsus Kolmanda isiku pakkumuse tagasilükkamise kohta oli vale ja ebaproportsionaalne ning tuli parandada;
- 3) Hankija võttis otsuse muutmisel selgituse käigus saadud info õiguspäraselt arvesse ning lähtus seejuures võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetest.

6.6. Kuna Hankija otsus oli esialgselt vale, siis ei saa selle õigeks muutmine Vaidlustajat ebavõrdselt kohelda. Otsuse õiguspäraseks muutmisega kasutab Hankija ka rahalisi vahendeid

säästlikult ja hoiab juba esimese tellimuse pealt kokku ca 50 000 eurot.

6.7. Hankija esitas 29.09.2025 täiendava seisukoha.

6.7.1. Hankija ei nõustu Vaidlustaja seisukohaga, et pakkumus peab vastama kõigile vastavustingimustele. Pakkumuse võib tunnistada ka vastavaks, kui selles ei esine sisulisi kõrvalekaldeid alusdokumentides toodud tingimustest.

6.7.2. Kolmas isik ei muutnud Taotlusega oma pakkumust, sest see vastas algusest peale kõikidele RHAD-is esitatud tingimustele, v.a vormistuslik puudus, kus tehnilise vastavuse vormile oli kirja pandud üks üleliigne null.

6.7.3. Hankija ei nõustu Vaidlustajaga, et kui Hankija on vastavustingimustes nõudnud tehnilise vastavuse vormi esitamist ja peaks pakkumuse vastavuse kontrollimisel sellest lähtuma. Hankija sellega ei nõustu. Hankija on seisukohal, et kuna pakkumuses on küsitud üldist kinnitust pakkumuse vastavuse kinnitamiseks ja tehnilise vastavuse vormi, siis tuleb pakkumuse vastavuse kontrollimisel lähtuda mõlemast ning sellest tulenev vastuolu nõudis pakkujalt selgituste küsimist ning selgituste käigus esitatud andmete arvesse võtmist Otsuse vastuvõtmisel.

6.7.4. Hankijal on lubatud tugineda pakkumuse vastavuse kontrollimisel ka üldisele kinnitusele, sest sisuliselt ei pruugi riigihanke eset pakkumuse esitamise hetkel olemas olla. Tulevikus toodetavate asjade puhul ei anna Hankijale täit kindlust kauba vastavuse osas ka tehnilise vastavuse vormi küsimine pakkumuses. Kolmas isik kinnitab üldise kinnitusega, et tema pakkumus vastab kõikidele RHAD-is esitatud tingimustele.

6.7.5. Kolmanda isiku pakkumuses esines vastuolu tehnilise vastavuse osas. Vastav vastuolu ja Kolmanda isiku tahe sai Taotluse toel selgeks ning kinnitas Hankijale, et Kolmas isik soovis esitada kõikidele RHAD-i tingimustele vastava pakkumuse ning voodilina sildi paigaldada 10 mm kaugusele voodilina paremast küljest. Puudus seisneb pakkumuse vormistamises, mitte sisus ja sisuliselt vastab pakkumus kõikidele esitatud tingimustele ning tulevikus toodetava voodilina hooldussilt paikneb 10 mm kaugusel voodilina paremast küljest.

6.7.6. RHS ei nõua, et Hankija peab suutma tõendada, et objektiivne kontroll on teostatud ja tõendatud. RHS § 114 lg 2 alusel vastavusotsus on hankija kaalutusotsus, mida hankija on ka teinud. Hankija kinnitab, et ei ole Otsuse tegemisel arvesse võtnud asjaolu, kus Kolmas isik on Hankijale varasemalt voodipesu tarninud, samuti ei ole Otsuse kaalutluseks Kolmanda isiku pakkumuse soodsam maksumus.

7. Kolmas isik, **Tekstiilikompanii OÜ**, vaidleb vaidlustusele vastu.

Hankija Otsus on kooskõlas RHS § 114 lg-ga 1 ja § 3 p-dega 1 ja 2 .

Kolmas isik tõi Taotluses välja asjaolud, miks on 12.08.2025 Kolmanda isiku pakkumuse tagasilükkamise kohta vale. Hankija on vea Otsusega parandanud.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. RHS § 114 lg 1 alusel tunnistatakse vastavaks pakkumus, mis vastab kõikidele RHAD-is sätestatud tingimustele ja RHS § 114 lg 2 teise lause alusel võib hankija tunnistada vastavaks pakkumuse, kui selles ei esine sisulisi kõrvalekaldeid riigihanke alusdokumentides nimetatud tingimustest.

Praegusel juhul on Hankija tunnistanud Otsusega Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks RHS § 114 lg 2 teise lause alusel, kuna selles *ei esine sisulisi kõrvalekaldeid riigihanke*

alusdokumentides toodud tingimustest. Seega puudub vaidlus, et Kolmanda isiku pakkumus ei vasta kõikidele RHAD-i tingimustele ja Hankija ei ole seda RHS § 114 lg 1 alusel kõikidele RHAD-i tingimustele vastavaks tunnistanud.

Vaidlustuse kohaselt Hankija Otsust vastu võtta ei saanud, kuna Kolmanda isiku pakkumus ei vastanud TK p-is 2.3 kehtestatud hooldustingimustega sildi paigalduse 10 mm nõudele. Muid etteheiteid Kolmanda isiku pakkumuse vastavusele Vaidlustaja vaidlustuses ei esita.

Vaidlustuskomisjon hindab vaidlustuse lahendamiseks üksnes Otsust ega anna hinnanguid sellele eelnenud 12.08.2025 otsusele Kolmanda isiku pakkumuse tagasilükkamise kohta. Vaidlustuskomisjon tunnustab Vaidlustaja huvi Otsuse kehtetuks tunnistamiseks vaatamata asjaolule, et Hankija otsustas sõlmida raamlepingu kolme pakkujaga, sh nii Vaidlustaja kui ka Kolmanda isikuga, kuna Hankija on mh otsustanud Riigihanke osas 1 sõlmida esimese hankelepingu pingerea alusel esimeseks tulnud pakkujaga ehk Kolmanda isikuga (otsus sisaldub edukaks tunnistamise otsuses).

9. Hankija on Otsuses ja vaidlustusmenetluses selgitanud, et kõrvalekalle Kolmanda isiku pakkumuses ei ole sisuline (esitatud põhjendused kokkuvõtlikult: inimlik eksitus, pakkuja on õigesti aru saanud, et hooldussildi kauguseks on tegelikult 10 mm, üldine kinnitus pakkumuse vastavuse kohta TK-le tõendab, et pakkumus vastab TK-le ka paigaldussildi asukoha osas).

Seega antud juhul ei ole vaidlust, et:

- TK p-is 2.3 on voodilina kohta sätestatud mh järgmine nõue: [---] *Ülemise otsa palistuse vahele 10 mm kaugusele paremast küljest on õmmeldud silt hooldustingimustega* (edaspidi hooldussilt);

- Kolmas isik on pakkumuses esitanud vormil I andmed, mille kohaselt on hooldussilt õmmeldud pakutava voodilina ühes lühemas servas 100 mm kaugusele küljest, st et pakkumuse esitamise tähtpäevaks Kolmanda isiku poolt vormil I esitatud andmed pakkumuse vastavust eespoolnimetatud TK tingimusele ei tõenda.

Pooled ei vaidle sisuliselt ka selle üle, et pakutavatel voodilinadel peavad olema hooldussildid ja Hankija ei soovi raamlepingu/hankelepingu täitmise käigus saada voodilinu, mille ühes lühemas servas on hooldussilt paigaldatud 100 mm kaugusele.

10. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et asjaolu, et hooldussilt peab voodilinal olema (ilma hooldussiltideta voodilinu pakkuda ei saanud/võinud) ja see hooldussilt ei või olla 100 mm kaugusel ühes lühemas servas (Hankija ei soovi hankelepingu täitmise tulemusel saada voodilinu, kus hooldussilt on õmmeldud kuhugi mujale kui on märgitud TK-s), näitab seda, et tegemist ei ole väheolulise ja mittesisulise tingimusega RHAD-is, millest kõrvalekallet saaks Hankija pidada mittesisuliseks.

10.1. Väheolulise või mittesisulise tingimusega võiks olla tegemist siis, kui hooldussiltide paigaldamise nõue ei oleks RHAD-is kohustuslik või kui lõpptulemusel ei ole Hankija jaoks mingit tähtsust, kus need hooldussildid tarnitaval kaubal (voodilinadel) asuvad (10, 100 või 250 mm kaugusel servast või keset lina), kuid praegusel juhul see nii ei ole - Hankija on vaidlustusmenetluses kinnitanud, et pakkuja kohustuseks on *kasutaja voodipesu hooldamise tingimustest teavitamine* ja Hankija lähtub Otsuses eeldusest, et Kolmas isik on TK nõuetest õigesti aru saanud ja tarnib lõpptulemusel voodipesu, kus kohustuslik hooldussilt on vastavalt TK-le paigaldatud 10 mm kaugusele voodilina paremast küljest.

Seega vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija on praegusel juhul eksinud Otsuses väites, et viga Kolmanda isiku pakkumuses (hooldussildi vale asukoht) tähendab mittesisulist kõrvalekallet RHAD-ist, kuna hooldussildi asukoht ei ole Riigihankes iseenesest oluline tingimus.

10.2. Lisaks on vaidlustuskomisjon seisukohal, et pakkumuse RHS § 114 lg 2 alusel vastavaks tunnistamine põhjusel, et puudus pakkumuses on mittesisuline, tähendab, et Hankija lepib pakkumusega sellisena nagu see on esitatud (koos puudusega pakkumuses) ja mingit vigade

parandust (puuduse kõrvaldamist) pakkumuses ei toimu. Antud juhul tähendaks see seda, et Hankija peaks leppima Kolmanda isiku pakkumusega sellisena nagu see on esitatud – hooldussildiga 100 mm kaugusel servast – ega peaks asuma otsima võimalusi pakkumuses esineva puuduse kõrvaldamiseks. Seega kui puudus Kolmanda isiku pakkumuses oleks olnud tõepoolest mittesisuline kõrvalekalle RHAD-ist (TK p-is 2.3 kehtestatud hooldussildi asukoha nõudest), kaasneks sellega Kolmandale isikule õigus ka tarnida Hankijale hankelepingu täitmise käigus voodilinaid sellise puudusega – hooldussildiga 100 mm kaugusel servast (ehk isegi kohustus, sest RHAD dokumendi raamlepingu projekti p-i 2.2 kohaselt on esimese hankelepingu objektiks *riigihanke pakkumuses pakutud kauba müümine*; RHAD hankelepingu projekti p-i 2.1 kohaselt on lepingu lahutamatu osa ka *täitja riigihankele esitatud pakkumus*). Ilmselt ei ole Hankijal sellist soovi olnud ja Otsusest nähtuvalt on Hankija sisuliselt lasknud Kolmandal isikul hoopis puuduse pakkumuses kõrvaldada mööndes inimlikku eksitust, tingimusest õigesti arusaamist ja lugedes üldise kinnituse pakkumuse (täpsemalt *pakutavate voodipesu komplektide*) vastavuse kohta TK-le prioriteetsemaks pakkumuses vormil I esitatud konkreetsetest andmetest pakutavate voodilinaide kohta.

10.3. Kokkuvõtlikult on vaidlustuskomisjon seisukohal, et olukorras, kus hooldussilt peab voodilinal olema ja Hankija ei soovi Riigihanke tulemusel osta voodilinu, kus hooldussilt on ömmeldud pakutava voodilina servast 100 mm kaugusele küljest, ei saanud Hankija tunnistada sellist pakkumust ka RHS § 114 lg 2 teise lause alusel vastavaks.

11. Hankija on Otsuse põhjendustest nähtuvalt pidanud võimalikuks eespoolnimetatud puuduse kõrvaldamist (hooldussildi kauguse nõudele mittevastava pakkumuse TK p-ile 2.3 vastavaks selgitamist). Hankija selline tegevus on sisuliselt suunatud Kolmanda isiku pakkumuses esitatud puuduse kõrvaldamisele selleks, et vastavaks saaks tunnistada pakkumuse, kus TK p-ile 2.3 mittevastavust ei esineks ja *riigihankes pakutud kaubana* müüduks Hankijale voodilinu, kus hooldussilt on ömmeldud 10 mm kaugusele servast. Sellisel juhul on pakkumus sisuliselt tunnistatud vastavaks RHS § 114 lg 1 alusel (pakkumuses puudusi ei ole - need puudused, mis olid, on kõrvaldatud ja nende kõrvaldamine oli lubatav).

Seetõttu vajab asja sisuliseks lahendamiseks hindamist ka see, kas puudus Kolmanda isiku pakkumuses (vormi I kohaselt on hooldussilt 100 mm kaugusel servast) on antud juhul kõrvaldatav selliselt, et lõpptulemusel (pärast selgituste saamist) on vead pakkumuses parandatud ja vastavaks saaks tunnistada pakkumuse, kus hooldussilt asub 10 mm kaugusel servast nagu Hankija on Otsuse põhjendustest arusaadavalt teinud.

11.1. Pakkumuses esinevate puuduste kõrvaldamine saab üldreeglina toimuda selgituste küsimise/esitamise kaudu (RHS § 46 lg 4), kuid praegu puudub vaidlus, et Hankija eraldi selgitusi Kolmandalt isikult küsinud ei ole ja on lähtunud Kolmanda isiku poolt Taotluses esitatust. Vaatamata sellele tuleb vastata esmalt küsimusele, kas antud asjaoludel oli Hankijal põhimõtteline kohustus selgituste küsimiseks, võimaldamaks Kolmandal isikul pakkumuses esineva puuduse kõrvaldamist (kõrvaldatavate puuduste korral ei tohi Hankija jätta selgitusi küsimata). Eitava vastuse korral ei saanud Hankija arvestada Otsuse tegemisel Taotluses esitatud selgitustega, kuna juhul, kui puuduse kõrvaldamine selgitustega ei olnud lubatav (puudus ei olnud kõrvaldatav), ei saanud Taotluses esitatud põhjendused Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamiseks ka otsustavat mõju avaldada.

Analoogset seisukohta on väljendanud ka Euroopa Kohus kohtuasja C-336/12 p-is 31 sedastades mh, et *põhimõtteliselt ei tohi pakkumust pärast selle esitamist muuta ei hankija ega pakkuja algatusel. Sellest tuleneb, et hankija ei või nõuda selgitusi pakkujalt, kelle pakkumust ta peab ebatäpseks või hankedokumentides esitatud tehnilisele kirjeldusele mittevastavaks (vt selle kohta 29. märtsi 2012. aasta otsus kohtuasjas C-599/10: SAG ELV Slovensko jt, punktid 36 ja 37).*

11.2. Hankija on seotud oma tingimustega, millisteks on mh ka RHAD-is kehtestatud

8 (11)

Vastavustingimused pakkumuse vastavuse tõendamiseks TK-le.

Antud juhul on Hankija Vastavustingimuste jaos *TEHNILISELE KIRJELDUSELE VASTAVUS* kehtestanud järgneva:

Pakkuja poolt pakutavad voodipesu komplektid peavad vastama kõikidele riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele sh riigihanke selgitava dokumendi (RSD) lisas 1 toodud tehnilises kirjelduses esitatud riigihanke osale 1 esitatud kõikidele tingimustele. Pakkumuses tuleb esitada pakutavate voodipesu komplektide tehnilise vastavuse vorm selleks hankija poolt etteantud vormil I-tehnilise vastavuse vorm (riigihanke osa 1). Esitatavas vormis peavad sisalduma kõik tehnilised andmed, et hankijal oleks võimalik kontrollida pakutava kauba vastavust riigihanke selgitava dokumendi lisas 1 toodud tehnilisele kirjeldusele. Pakkuja peab järgima vormi täitmisel vormil esitatud juhiseid. Kõik lahtrid peavad olema täidetud ning küsitud andmed esitatud. Pakkuja võib pakkumuse koosseisu lisada juurde tootelehti. Ettevõtjalt oodatavad vastused:

1. Kas pakkuja kinnitab, et pakutavad voodipesu komplektid vastavad riigihanke selgitava dokumendi lisas 1 riigihanke osale 1 toodud tehnilisele kirjeldusele? (Raadionupp valikutega "Jah/ Ei") Vastus: Jah

2. Vorm I - tehnilise vastavuse vorm (riigihanke osa 1) (Dokumendi vorm / Vorm I_tehnilise vastavuse vorm (riigihanke osa 1).docx) Vastus: 1_7_2_Vorm I_tehnilise vastavuse vorm (riigihanke osa 1) TK.docx

Seega ei saa olla vaidlust, et RHAD nõudis pakkujalt väga selgelt ja väga konkreetsel viisil TK-le vastava pakkumuse kohta andmete esitamist vormil I ja Hankija viide Riigikohtu otsuse nr 3-19-1464 p-ile 16, mille kohaselt on hankijal õigus otsustada, kas ta usaldab pakkujate kinnitusi või nõuab vastavate asjaolude kindlakstegemiseks tõendeid, ei ole asjakohane – õige on Vaidlustaja väide, et Hankija ongi Riigihankes viidatud Vastavustingimustest nähtuvalt selgelt otsustanud, et ei usalda TK-le vastavuseks pakkujate paljasõnalisi kinnitusi vaid pakkujatel tuleb esitada vormil I *kõik tehnilised andmed, et hankijal oleks võimalik kontrollida pakutava kauba vastavust riigihanke selgitava dokumendi lisas 1 toodud tehnilisele kirjeldusele.*

11.3. Vaidlustuskomisjon on ka seisukohal, et Kolmas isik eksib Taotluses esitatud väites, *et juhul, kui pakkuja pakutav toode erineb küsitavast, siis on vajalik pakkuja toote parameetrite välja toomine, samas toote vastavuse korral hankija esitatud parameetrite kordamine ei ole vajalik (üldine vastavuskinnitus on antud).*

11.3.1. Vormi I sissejuhatuse p-is 1 on kehtestatud, et miinimumnõuetest paremate näitajate pakkumisel tuleb need vormil eraldi välja tuua nt bold kirjas. Kolmanda isiku vormil I ei ole ühegi näitaja osas eritähistust.

11.3.2. Vormi I sissejuhatuse p-is 2 on kehtestatud: *kõikide vormil sätestatud numbriliste näitajate või viidatud materjalide puhul on pakkuja kohustatud välja tooma pakutava toote vastava tehnilise näitaja või kasutatava materjali.*

Vormil I osas *Voodilina* on kehtestatud järgmine numbriline näitaja: *Ülemise otsa palistuse vahele 10 mm kaugusele paremast küljest on õmmeldud silt hooldus-tingimustega.* Seega Kolmandal isikul oli kohustus pakkumuses vormil I hooldussildi asukoha kohta vastav numbriline näitaja välja tuua ja Kolmas isik ei saanud vormil I kehtestatud tingimustest aru saada, et TK-le vastavate näitajate osas võiks ta numbrilised näitajad jätta esitamata (piirduda üldise kinnitusega) või esitada mittevastava näitaja.

11.4. Kolmas isik on esitanud järgmise numbrilise näitaja: *Voodilina ühes lühemas servas, 100 mm kaugusel küljest on paigaldatud hooldussilt.*

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et tegemist on selge mittevastavusega ja Kolmanda isiku poolt esitatud andmete alusel ei saanud Hankija täita endale Vastavustingimustes võetud kohustust *kontrollida pakutava kauba vastavust riigihanke selgitava dokumendi lisas 1 toodud*

tehnilisele kirjeldusele ja Hankija eksib väites, et Kolmanda isiku pakkumuse sisuline mittevastavus ei olnud ilmselge.

Hankija ei pea pakkumuse mittevastavuse tuvastamisel välja selgitama, kas pakkujal oli ka tahe esitada riigihanke alusdokumentide tingimustele mittevastav pakkumus.

11.5. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vastavustingimustele (*Tehnilisele kirjelduse vastavuse* tingimusele selles) mittevastavust ei saanud Kolmas isik selgitustega kõrvaldada, sh ei saanud Kolmas isik asuda mittevastavust kõrvaldama Taotlusega omal algatusel.

Pakkuja üldsõnaline kinnitus pakutava voodipesu komplektide vastavuse kohta TK-le ei prevaleeri vormil I voodilina kohta tegelikult esitatud andmete ees olukorras, kus RHAD-i kohaselt tuli pakkumuse vastavust tõendada vormil I kohustuslikult esitatavate andmetega (numbriliste näitajatega). Riigikohus on oma lahendis kohtuasjas 3-19-1501 p-is 17 mh selgitanud: [---] *Hankija võib nõuda andmete täpsustamist või parandamist tingimusel, et see nõue puudutab selliseid dokumente või andmeid (nagu näiteks avaldatud majandusaasta aruannet), mille puhul saab objektiivselt kontrollida, et need on varasemad kui taotluste esitamise tähtaeg. Hankija peab sealjuures rangelt kinni pidama enda poolt kindlaks määratud tingimustest* [---]. Antud juhul ei ole võimalik objektiivselt kontrollida, et Kolmas isik pakkus tegelikult Riigihankes voodilinu, kus hooldussilt ömmeldakse 10 mm kaugusele servast (selliseid tõendeid ei ole Hankijale Taotluses ega vaidlustuskomisjonile vaidlustusmenetluses esitatud). Samuti ei ole võimalik pakkumuses esitatud numbrilist näitajat (100 mm) täpsustada selgitustega nii, et see muutuks millekski muuks, nt 10 mm-ks.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et pärast pakkumuse esitamise tähtaja möödumist tuleks vormil I esitatud andmete parandamiseks juba esitatud pakkumust muuta ja asendada 100 mm 10 mm-ga. Selline tegevus nõuaks uue vormi I esitamist ja ei ole pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva saabumist lubatav.

11.6. Kokkuvõtlikult on vaidlustuskomisjon seisukohal, et pakkumuse vastavust TK-le tuli tõendada vormil I esitatavate andmetega (mitte paljasõnalise kinnitusega TK-le vastavuse kohta) ja Kolmanda isiku pakkumuses esitatud vorm I hooldussildi kauguse osas sisaldab sellist viga, mille parandamiseks tuleks mittevastavad andmed asendada vastavatega. Kuna selgitustega ei saanud Kolmas isik muuta oma mittevastavat pakkumust vastavaks ega asendada vormil I esitatud TK p-ile 2.3 mittevastavaid andmeid vastavatega, siis Kolmanda isiku pakkumus, milles hooldussildi kaugus ei vasta TK p-ile 2.3, ei vasta ka RHS § 114 lg 1 mõttes kõikidele RHAD-i tingimustele ja sellist pakkumust ei saanud Hankija RHS § 114 lg 1 alusel vastavaks tunnistada.

12. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija Otsus on õigusvastane ja tuleb tunnistada kehtetuks (Hankija ei saanud tunnistada Kolmanda isiku pakkumust vastavaks RHS § 114 lg 2 teise lause ega ka RHS § 114 lg 1 alusel ja Otsus on sellisena vastuolus RHS § 114 lg-dega 1 ja 2 ning ka RHS § 3 p-idega 1 ja 3).

13. Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise ja tema kõrvaldamata jätmise ja kvalifitseerimise otsuste õiguspärasus

Vaidlustaja ei ole vaidlustuses esitatud taotluste hulgas otsesõnu taotlenud Kolmanda isiku kvalifitseerimise otsuse kehtetuks tunnistamist, kuid on vaidlustusmenetluses korduvalt märkinud, et teised otsused, mis on vastavaks tunnistamise otsusest ajaliselt hilisemad ja mis rajanevad vastavaks tunnistamise otsusele, on õigusvastased. Seega on vaidlustuskomisjonile mõisteta Vaidlustaja eesmärk saavutada kõikide Kolmanda isiku või tema pakkumuse kohta tehtud otsuse kehtetuks tunnistamine otsuste järgnevuse põhimõttest tulenevalt.

13.1. RHS § 117 lg 1 esimese lause kohaselt *hankija hindab vastavaks tunnistatud pakkumusi* [---] ja *tunnistab põhjendatud kirjaliku otsusega edukaks pakkumuste hindamise kriteeriumide kohaselt majanduslikult soodsaima pakkumuse*. Kuna vaidlustuskomisjon tunnistab Kolmanda

isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsuse kehtetuks, ei kuulu see RHS § 117 lg 1 alusel hindamisele ja õigusvastasele vastavaks tunnistamise otsusele tuginev Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsus tuleb tunnistada kehtetuks.

13.2. Pöördmenetluse kasutamine Riigihankes eeldab, et kvalifikatsiooni ja kõrvaldamise aluste puudumist kontrollitakse üksnes pakkuja suhtes, kelle pakkumus on edukaks tunnistatud (RHS § 104 lg 8 teine lause sätestab: *Pärast pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse tegemist kontrollib hankija edukal pakkujal kõrvaldamise aluste puudumist ja esitatud kvalifitseerimise tingimustele vastamist ning teeb otsuse eduka pakkuja kõrvaldamise või kõrvaldamata jätmise, ja kui ta on seadnud pakkujatele kvalifitseerimise tingimused, kvalifitseerimise või kvalifitseerimata jätmise kohta.*) ja kui Kolmanda isiku pakkumust ei saanud Hankija edukaks tunnistada, ei saa Kolmanda isiku kõrvaldamise aluste ja kvalifikatsiooni kontroll olla vastavalt RHS § 52 lg-le 3 ja § 104 lg-le 8 Kolmanda isiku kui eduka pakkuja suhtes ka õiguspäraselt läbi viidud.

13.3. Tulenevalt eespooltoodust on Hankija otsused Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise ja tema kõrvaldamata jätmise ja kvalifitseerimise kohta vastuolus RHS § 117 lg-ga 1 ning § 104 lg-ga 8 ja tuleb tunnistada kehtetuks.

14. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus kuulub RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel rahuldamisele, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 1.

Vaidlustajat esindas vaidlustusmenetluses juhatuse liige ja lepingulise esindaja kulude hüvitamiseks taotlust ei esitatud. Hankijalt tuleb Vaidlustaja kasuks välja mõista vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõiv 1280 eurot.

Hankija ja Kolmanda isiku kulud jäävad nende endi kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)
Angelika Timusk